

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO „DĖL REGLAMENTO (ES) 2022/1854 ĮGYVENDINIMO“ NR. XIV-1680 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-2561

2023 m. d. Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2023 m. balandžio 12 d. sprendimo Nr. SV-S-890 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 5 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė **n u t a r i a**:

Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Reglamento (ES) 2022/1854 įgyvendinimo“ Nr. XIV-1680 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-2561 (toliau – Įstatymo projektas), tačiau siūlyti nesvarstyti Įstatymo projekto dėl šių priežasčių:

1. Reglamento (ES) 2022/1854 22 straipsnio 2 dalies c punkte nurodytas pajamų perviršio taikymo laikotarpis yra nuo 2022 m. gruodžio 1 d. iki 2023 m. birželio 30 d. Priėmus Įstatymo projektą nebus sukurta vertė pajamų perviršio mokėjimo subjektams, gaminantiems elektros energiją iš biomasės kuro (kietojo arba dujinio biomasės kuro), išskyrus biometaną, nes Įstatymo projektu teikiamoms nuostatomis įgyvendinti nustatytas per trumpas terminas, per kurį Valstybinė energetikos reguliavimo taryba dar turės priimti įgyvendinamuosius teisės aktus. Užtikrinant tinkamą teisėkūros procesą ir laikantis teisėkūros aiškumo ir skaidrumo principų, Įstatymo projektu siūlomi pakeitimai įsigalios jau pasibaigus minėtam pajamų perviršio taikymo laikotarpiui, todėl bus nebeaktualūs.

2. Įstatymo projektas grindžiamas tuo, kad pagal šiuo metu galiojantį teisinį reguliavimą visiems subjektams taikoma tokia pati 180 eurų už pagamintos elektros energijos vieną MWh pajamų viršutinė riba ir gamintojai, gaminantys elektros energiją iš biomasės kuro (kietojo arba dujinio biomasės kuro), išskyrus biometaną, faktiškai atsiduria blogesnėje padėtyje dėl išaugusios biomasės kuro kainos. Įstatymo projekto aiškinamajame rašte pažymima, kad dažnai biomasės kogeneracinių elektrinių pajamos iš šilumos energijos gamybos nepadengia biomasės kuro kainų ir kintamų veiklos sąnaudų, tačiau nepateikiama informacija ir faktiniai duomenys, kurie pagrįstų šiuos teiginius. Vertinant elektros gamybos iš biodujų ir biomasės kuro apimtį, turimais duomenimis, įsigaliojus Lietuvos Respublikos įstatymui „Dėl Reglamento (ES) 2022/1854 įgyvendinimo“ (toliau – Įstatymas) elektros energijos gamybos iš biodujų ir biomasės apimtis išliko nepakitusi, palyginti su 2021–2022 metų to paties laikotarpio gruodžio–kovo mėnesiais, todėl Įstatymo projekto aiškinamajame rašte būtina nurodyti ir įvertinti informaciją ir faktinius duomenis, pagrindžiančius poreikį pajamų perviršio mokėjimo subjektams, gaminantiems elektros energiją iš biomasės kuro (kietojo arba dujinio biomasės kuro), išskyrus biometaną, nustatyti aukštesnę kaip 180 eurų už pagamintos elektros energijos vieną MWh pajamų viršutinę ribą.

3. Seimui nusprendus svarstyti Įstatymo projektą, būtina atkreipti dėmesį į tai, kad pajamų viršutinės ribos nustatymas pagal gamintojus, naudojančius skirtingas biomasės technologijas, yra ilgai užtrunkantis procesas, didinantis administracinę našą, todėl norimas rezultatas dėl pajamų perviršio surinkimo liktų nepasiektas. Taip pat pažymėtina, kad Seimui nusprendus svarstyti Įstatymo projektą, tikslinga suvienodinti šių rinkos dalyvių ir kitų rinkos dalyvių, kuriems taikoma kita nei 180 eurų už pagamintos elektros energijos vieną MWh pajamų viršutinė riba (nurodytų Įstatymo 11 straipsnio 10 dalyje), konkurencines sąlygas. Siekdami teisinio aiškumo, siūlome

patikslinti Seimo pateiktą pasiūlymą Įstatymo projekto 2 straipsniu papildyti Įstatymo 11 straipsnį 11 dalimi, vietoj jos pakeisti Įstatymo 11 straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

„10. Pajamų perviršio mokėjimo subjektams, gaminantiems elektros energiją iš biomasės kuro (kietojo arba dujinio biomasės kuro), išskyrus biometaną ir pajamų perviršio mokėjimo subjektams, kurie iš dalies elektros energijos gamybai naudoja kitą iškastinį kurą nei gamtinės dujos, išskyrus subjektus, vykdančius elektros energijos gamybą bendruose šilumos ir elektros energijos gamybos įrenginiuose (kogeneracija), pajamų perviršis lygus pajamų skirtumui tarp faktinės valandinės elektros energijos biržos kainos, susiformavusios Lietuvos kainų zonoje, ir patirtų faktinių elektros energijos gamybos kintamųjų sąnaudų. Pajamų perviršis šioje dalyje nustatytiems ūkio subjektams yra vertinamas tik tais atvejais, kai valandinė elektros energijos biržos kaina, susiformavusi Lietuvos kainų zonoje, yra didesnė negu šio ūkio subjekto patirtos faktinės elektros energijos gamybos kintamosios sąnaudos. Pajamų perviršis šioje dalyje nustatytiems ūkio subjektams yra vertinamas tik tais atvejais, kai valandinė elektros energijos biržos kaina, susiformavusi Lietuvos kainų zonoje, yra didesnė negu šio ūkio subjekto patirti faktiniai elektros energijos gamybos kintamosios sąnaudos. Laikotarpiais, kai subjekto patirtos faktinės elektros energijos gamybos kintamosios sąnaudos yra mažesnės nei 180 eurai už pagamintos elektros energijos vieną MWh, laikoma, kad šiais laikotarpiais tokiam subjektui taikoma 180 eurų už pagamintos elektros energijos vieną MWh pajamų viršutinė riba.“

Ministras Pirmininkas

Energetikos ministras